

P. J. Hoffmann S. J.

MOTERYSTÉ
TIKĘJIMO IR PROTO
ŠVIESOJE

Vertė kun. B. Andruška S. J.

1930 ♦ ♦ Kauñas ♦ ♦ 1930

E. Kirkiles

TĖVŲ JÉZUITŲ LEIDINYS

P.J. Hoffmann S.J.

MOTERYSTĖ
TIKĘJIMO IR PROTO
ŠVIESOJE

Iš vokiečių kalbos vertė
kun. B. Andruška S.J.

1930 - - - KAUNAS - - - 1930

VERTEJO ŽODIS.

—III—

Šios knygelės autorius buvo misionierius Indijoje. Pirmojoj jos dalyj jis surašė mintis, kurias jis skelbdavo Indijos katalikams, kalbėdamas jiems apie moterystę. Katalikai jam sakydavosi, kad jo mintys, kaip reikiant laikomos, daro juos moterystėj laimingus. Apie piktą moterystės naudojimą autorui nė teko ten kalbėti, nes tai indėnų tautelėi, kur jis darbavosi, moterystės darbymas nežinomas.

Sugrįžęs į Vokietiją, autorius ėmė skelbti tas pačias mintis savo tautiečių tarpe. Jo klausytojai ēmė prašyti, kąd jis jas paliktujiems raštu. Autorius ilgai nesidavė prikalbamas. „Geriau reikėtų parašyti šių dienų pasauliui degančią ugnies liepsnomis knygą apie neskaistumo dvasią, kuri nė kiek nebepaiso, kad moterystei išplėsiamas jos orumas ir kad jos šventumas suminamas į žemiausiu geiduliu purvą“. Pagaliau autorius, iš visur skatinamas, sutiko šią knygelę išleisti.

Knygelė dėsto paprastą kataliku mokslą. Asmenims, kurie rengiasi vedy naudinga. Joj dėstomos mintys stipri remdamos jų gerą sąžinę, teikia paguodas kovoje už moterystės grynumą.

Vertėjas.

* * *

Vienas katalikas gydytojas, perskaičės šios knygelės rankraštį, raše: „Niekados savo gyvenime dar nebuvo skaitės taip gražių ir giliai jaučiamų žodžių apie moterystę. Niekados moterystės kilnumas nebuvo man taip aiškiai perstatytas ir į širdį įdėtas taip trumpu rašineliu. Aš iš tikro labai gailėčiaus, jei tie auksiniai žodžiai kuo plačiausiai nepaplistų: jie turėtų būti įduoti į rankas kiekvienai vedusių porai jų gyvenimo kelionei. Kiekvienas klebonas turėtų tą knygelę įduoti kiekvienai sužieduotinių porai sužieduotuių kvotimų proga. Tai būtų puikiausias darbas! Tegu tik būna taip daroma! Dievas tai atlygins!“

I. Moterystės orumas ir šventumas.

Ne be gilesnių sumetimų Išganytojas sutiko, kad Jis su savo mokiniais būtų pakviestas į Kanos vestuves. Ten Jis norėjo pirmuoju savo stebuklu apsireikšti Dievu, Dievu, kuris moterystę buvo įsteigęs rojuje. Dievas - žmogus nori mums parodyti, kad Jis, būdamas Mokytojas ir Atpirkėjas, turi taip pat svarbų uždavinį — iš naujo pašventinti moterystę, sugrąžinti jai jos pirmynkštį orumą ir pakelti ją į savo Bažnyčios Sakramentą.

Liūdnas posakis „moterystė — varę karalystė“ rodo, ką žmonės taip dažnai savo pačių kalte iš moterystės padaro. Kokio sudergimo laipsnio, veikiant vadinamosios mūsų laikų kultūros prakeikimui, moterystė pasiekė, aiškiausiai rodo kad ir šis niekados negirdėtas faktas: ne tik tikintieji krikščionys, bet taip pat ir tokie, kurie buvo praradę Dievo tikėjimą, ir net patys fanatiški tikėjimo nekentėjai, jau seniai, dar prieš karą, laikraščiuose ir knygose, susirinkimuose ir seimuose svarstė mo-

terystės pikto naudojimo pasekmes ir visuose Europos ir Amerikos kraštuose suskambėjo rimtas įspėjimas; „Taip nebegalima toliau eiti! Mes jau ēmėmės baigti daryti baisiausią visų savęs žudymą, baltosios rasės žudymąsi, kurį mes jau seniai buvome pradēję“.

Kuo moterystė, pagal Dievo planą ir sumanymą, turi būti, kuo ji taip lengvai galėtų būti, ir kuo ji, ačiū Dievui, dar ir dabar yra tose katalikų šeimose, kur katalikų tikėjimas tebelaiomas vedusiųjų elgesiams aukšciausia taisykle, apie tai mes čia ir pakalbėsime.

Pagal mūsų pačių proto įžvelgimą ir pagal aiškiausią mūsų tikėjimo mokslą, žmogus yra sutvėrimo vainikas. Iš tos tiesos tiesiog plaukia, kad įsteigimas, kurį Dievas sukūrė žmonių giminėi išlaikyti, būtent, moterystė ir šeima, tarp visų Jo išminties ir meilės veikalų gamtoje, yra, taip sákant, stebuklingiausias ir švenčiausias veikalas. Toliau iš čia sekā, kad viskas, kas su moteryste siejasi, taip pat ir grynai pojutiniai bei lytiški dalykai, turi būti laikomi didžiausioj pagarboj ir su tokia pagarba jie turi būti tvarkomi. Tuo didesnė turi būti toji pagarba, kad lytiškajį linkimą nuostabiu būdu Dievas sujungė žmo-

guje su dvasios ir širdies savumais; o šie pastarieji yra taip skaistūs, taip gražūs ir kilnūs, kad jie už tą lytišką linkimą tiek yra aukštesni ir pranašesni, kiek yra dangus aukštesnis už žemę.

Vargiai ką berasi, kas taip tinkamai pajėgtų mums įkvėpti didžiausią pagarbą moterystei ir nusistebėjimą Dievo išmintimi, kaip įsižiūrėjimas į tuos klinius dvasios ir širdies savumus, kuriais Sutvėrėjas moterystę apipynė. Todėl mes juos čia suglaudę paduodame skaitojui svarstyti, karštai prašydami, tas tikrai krikščioniškas tiesias giliai sau į širdį įsidėti ir visados jas prieš akis turėti.

1. Begalinė Dievo meilė.

Savo prigimtimi Dievas yra begalinė tiesa ir meilė. Mes žmonės, kaipo Jis sutverti, menki paveikslai ir dvasiniai vaikai, pilnai iš karto tos tiesos nesuprantame; mes ją suprantame tik dalimis, padalydami ją sau į įvairios rūšies tiesas. Taip pat mes nepajégiamė nė begalinės Dievo meilės pilnai ir iš karto įvertinti ir pajusti, bet ir ją tik dalimis, suskirstydami sau ją rūšimis tesuprantame. Dievo meilė, artimo meilė, vedusiųjų meilė, bičiulių meilė, téra tik įvairūs spinduliai, kurie trykšta iš

Dievo begalinės meilės į mūsų širdis ir jas šildo, kaip kad saulės spinduliai krinta ant mūsų žemės ir ją gaivina.

2. Sužieduočių meilė.

Kai žmogaus kūnas ir dvasia užtenkamai subrėsta, atsibunda tame taip pat ir sužieduočių meilė, kurios sėklas Dievas į mūsų prigimtį yra įdėjęs. Taip pat ir ta meilė yra spindulys, trykštąs iš begalinės Dievo meilės, ir todėl ji yra ne tik visai skirtinga nuo grynai lytiškų dalykų, bet dar ji yra tiek už juos aukštesnė, kiek saulė aukštesnė už žemę, ir taip ji skaisti, kaip saulės spinduliai. Tokia ji savo prigimtimi yra ir pasilieka, jei tik pats žmogus jos neaptempto ir jos neužnuodija.

Dėl to tai ji ir nesukelia jokio pavojaus ir jokio viliojimo nusidėti; geriau ji daro saugojančios ir skaistinančios įtakos jaunuoliui ir mergaitei, kurie, jai pasidavę, rengiasi moterystei. Nes gili, nuoširdi laimė, kurią geriausias Sutvėrėjas sujungė su skaisčia sužieduočių meile, pripildo viens antrą mylinčiųjų širdis karštū dekingumu Dievui, o kartu ir didžiausiu viens antro gerbumu.

Todėl yra tikra tiesa, kai sakoma: ta skaisčia meile sužieduočinai virsta

viens antram angelais sargais. Taip norėjo mūsų dangiškasis Tėvas.

Jei kur yra kitaip, ten yra biauriausia netvarka, nusikaltimas dangiškajai Dievo dovanai, ir tas nusikaltimas jau šiame gyvenime baisiai keršja. Baisiai naikiinančios yra pašekmės, kurias į mūsų jaunimo tarpą, kurias į visų mūsų gyvenimą įneša anas nudvokės, neskaitus jausmų pakvaišimas, kuris, prisdengęs klastingu meilės vardu, taip dažnai pasirodo gausinguose romanuose ir teatro vaidinimuose. Kaip juoda, audringa naktis skiriasi nuo saulėtos dienos, taip tas liguistas įsisvajojimas, kuris visados vilioja nusidėti ir veda į nuodėmę, skiriasi nuo skaisčios, Dievo norėtos, krikščioniškos sužieduočių meilės. Ši pastaroji neturi reikalo slapytis nuo savo gimdytojų; sekdamai tikruoju instinktu, ji laiko save betaрапišku rengimus moterystei; ji taip pat niekados neleidžia save sudergti tuo, kad ji būtų naudojama pavojingam ir niekingam žaidimui jausmais, pavojingam draugavimui, nevertam laiko gaišinimui, kuris kai kada ilgus metus tėsiamas.

3. Vedusiųjų meilė.

Kai pagaliau sužieduočinė ir sužieduočinis, stoję pas Dievo altorių, am-

žinojo Dievo, kunigo, kaipo Bažnyčios astovo, savo gimdytojų, giminį ir būčiulių akivaizdoje prisiekia tarpusavio ištikimumo priesaiką, tada jų meilę, virsdama vedusiųjų meile, pasidaro dar gilesnė. Jie sujungia savo sielas ir kūnus į naują gilią vienybę, kurios reikalauja Dievo norėti moterystės tikslai, būtent, žmonių giminės išlaikymas ir viens antro taurinimas bei tobulinimas, ilgus metus atsiduodant rūpestingam vaikų auklėjimui.

Ta vedusiųjų meilė neišgėsta nė nešant ne kartą sunkią kasdieninio gyvenimo naštą. Priešingai, jei ji yra tokia, kokia ji turėtų būti, kokią ją Dievas sutvėrė, tada tiesiog sunkiausiuose kenčėjimuose ji pasirodo pilname savo blizgėjime, — tada jos atžvilgiu išsipildo šv. Rašto žodžiai: „meilė stipri kaip mirtis“. Nes ji nugali viską, savo graudingu atsidavimu ir pasiaukojimu ji malšina net didžiausius skausmus. Ji niekados nepavargsta, ji auga iki pat mirties ir tėsiasi net į gyvenimą anapus grabo. — Moterystėje, kur ji to nedaro, turėjo ją užnuodyti kuris nors nevaldomas geidulys, — ten jis kuria nors sunkia kalte nusižengė kilniausiam Dievo padarui, ir kuriuo nors būdu bašir-

diškai sugriovė žmonių poros laimę ir net visos šeimos laimę.

4. Moterystės Sakramentas.

Norėdamas visai prikišamai parodytį, kaip kilni ir šventa yra savo pri-gimtini ta vedusiųjų meilė, Išganytojas pakelė moterystės ištikimumo priesaiką į Sakramento orumą.

Sakramentai yra antprigimti veiksmai, kuriais Kristaus atperkančio kraujo nuopelnai yra pritaikomi tikintiesiems arba jų nuodėmėms atleisti, arba gauti ypatingoms malonėms, kurių visokiemis jų antprigimtojo gyvenimo reikalams reikia.

Tikrasis Sakramentų davejas yra pats Kristus, nes juk Jis vienas tegali nuodėmės atleisti ir malones suteikti. Todėl Sakramentai yra ne tik antprigimti, bet ir dieviški veiksmai.

Tačiau, kad Kristus veikia Bažnyčioje per Jo paties pastatytus vyskupus ir kunigus, tai vyskupai ir kuni-gai gauna ypatingus šventimus, kuriais jie būna pilnai pašventinti Dievo tarnystei ir kuriais jie gauna antprigimta valdžią; naudodamies ta valdžia, jie gali daryti minėtuosius veiksmus, arba Sakramentus teikti. Nepašventintas pa-saulinis žmogus tokiu veiksmu negali

daryti; tik išimties keliu, reikalui esant, jis gali suteikti Krikštą, tikslu apsaugoti, kad mirštantis neišeitų iš šio gyvenimo be Krikšto.

Bet moterystės Sakramente Sakramento davėjas nėra kunigas; jis stovi prie Altoriaus tiktais kaip liudytojas Bažnyčios vardu ir suteikia jos palaiminimą. Čia V. Jėzus Kristus pakelia sužieduotinį ir sužiedotinę į aukštą orybę, suteikdamas jiems tokios galios, kad jie gali dievišką veiksmą daryti. Darydami savo tarpusavio ištikimumo priesaiką, jie patys suteikia viens antram Moterystės Sakamentą. Tai vyksta, kaip kad Išganytojas jiems sakytų: ateikite, mano mieli bičiuliai! Siekite jūs patys savo rankomis į mano Atpirkimo nuopelnų iždinę ir iš ten pasiimkite sau antprigimtos šviesos ir pajėgos, reikalingos jūsų naujam bendram gyvenimui, kuriam šią dieną aš jūs pakviečiu, sujungiu ir pašventinu!

Ar Dievas begalėjo aiškesniu būdu parodyti, kaip Jis pats moterystės orumą ir šventumą brangina ir vertina?

O jei pats Dievas moterystės ryšius taip aukštai brangina, tai su kokia pagarba apie tuos ryšius turi sužieduotinė ir sužieduotinis manyti!

Su kokių širdies skaištumu, su ko-

kia pagarba tam dieviškam veiksmui jie turi prie Dievo Altoriaus artintis! Kaip netikusi būtų kiekviena lengvapėdystė arba kad ir mažiausia nepagarba!

Žodžiai nepajėgia aprašyti, tik patys krikščioniški skaistūs vedusieji tegali jausti, kaip graži ir reikšminga yra taip pašventintos ir Sakramento malonės sustiprintos vedusiųjų meilės laimė.

5. Vaikų palaima.

Ta laimė dar pasidvigubina, arba tiesiog be galo padidėja vaikų palaima. Čia gailestinga Dievo meilė vedusiems taip toli eina, kad ji net mirties karthybę ir geluonį nors ir ne visiškai pašalina, bet vis dėlto ji žymiai sumalšina.

Mūsų kūnas nešioja savyj veržimąsi, kurį jis pasiémė iš rojaus, visados gyventi ir niekados nemirti. Moterystėje tą troškimą Dievas išpildo, kiek dar jį galima išpildyti, gražiausiu būdu; vyksta, kaip kad Dievas vedusiems, kuriuos Jis pats sujungė ir pašventino, sakytų: jūs būsite gyvi savo vaikuose, būtent, jūs, iš naujo susijungę visai naujoj gyvybėj, dar kartą pergyvensite visą gyvenimo laikotarpį kiekviename savo vaike.

Kas pajęgs atpasakoti laimę, kuri tenka kilniai manančiam vyrui, kai jis

savo gerai auklėjamuose vaikuose mato
savo žmonos, kurią jis myli daugiau
už viską pasaulyj, veido bruožus ir šir-
ties savumus giliai sujungtus su jo pa-
juos mato sujungtus ir atgimusius pirma
maloniame vaikystės žavesyj, paskum
jaunystės naujame žydėjime, pagaliau
subrendusio amžiaus jėgoje!

Tokią pat laimę jaučia ir ištikima
žmona, tik dar didesniame saike, nes
juk išmintingasis Sutvėrėjas padarė moti-
nos širdį ypatingai jautrią gražiau-
siems, švelniausiems ir giliausiems jau-
smams.

Taip vedusiųjų meilė išauga į naują
meilę: į meilę vaikui, į meilę, kuri
kartu yra turtingiausia ir gražiausia
gėlė Dievo darže.

6. Motinos meilė.

Ypatingai ir blizgančiai reiškiasi Die-
vo meilė mums žmonėms tuo, kad Ji
padarė motinos širdį tokią, kuri yra
„motinos širdis“.

Motinos meilei, meilei, kuria ji myli
savo vaikus, visos žemės tautos dėstė
ir dainavo gražiausias dainas ir dai-
nuos jai, kol tik bus žmonių žemėje.

Ar mes patys savimi tos meilės ne-
pergyvenome, ar mes apie ją su malo-
numu nesvajojome? O jei dar ir da-
bar, kai gyvenimas virto šaltesniu ir
kietesniu, prie tos meilės mes šildomės, ja džiaugiamės ir dėkodami ja
stebimės, tai ar mes taip pat atsimen-
ame ir tą, kad ji iš Dievo yra kilusi,
kad ji iš Dievo meilės mums spindu-
liuoja, kaip šviesos spinduliai iš sau-
lės? Ar mes dėkodami atsimename tai,
kad tą stebuklingą motinos širdį Die-
vas padarė mums, mus mylédamas?

Vieną dieną Rytų Indijoje pas šios
knygelės autorių, kurs tada buvo mi-
sionieriu Indijoje, ateina kaimo žmogus
jam pranešti, kad jo žmona, kuri iš
vakaro buvo priėmusi paskutinį pate-
pimą, dabar numirė. „Tėve“, kalbėjo
jis apsipildamas ašaromis, „nusileido
saulė mano namuose, — man iš mano
vaikams pasidarė tamši naktis: mano
žmona mirė!“ Ar netenka stebėtis, kad
tasai žmogus, nepaliestas jokio lavi-
nimo, paprastas žmogus, taip giliai at-
jautė didelį Dievo palaiminimą, aukš-
čiausią gyvenimo vertybę, žmonos ir
motinos širdį, ir savo paprastais žodžiai
taip tiksliai ir gražiai ją išreiškė?
Ar ne tikra tiesa, kad ištikima žmona,
mylanti motina, yra namų saulė?

7. Vaiko meilė.

Kaipgi turtingai gerasis Dievas laimina geruosius tēvus ir kaip jiems užmoka atsilyginančia jų vaikų meile?

I kiekvieno gero vaiko širdį Dievas įdėjo neapréžtą pasitikėjimą ir neužgęstančią meilę tēvams, ypač motinai, — įdėjo ją taip skaisčią ir taip stebuklingai gražią, kad ir pats Išganytojas ją stato paveikslu tiems jausmams, kokiems mes turime turėti mūsų dangškajam Tėvui: „jei jūs nepasidarysite kaip kūdikiai, nejeisite į dangaus karalystę“.

Jei kuri karalienė, nuėjusi į biedno darbininko trobelę, passiūlytų paimti su savim į savo rūmus mažytį dvejų ar trejų metų vaiką, žadėdama jam ten tuose rūmuose tarp didelio visokiu daiktų apsto rūpintis duoti aukštessnį lavinimą, su kokių smarkumų tasai kūdikis grįžtusi nuo karalienės šalin ir verkdamas glaustusi prie savo biednos, beturtės motinos! Kad ir ne žodžiais, bet tuo aiškiau savo elgesiu jis šauktų: „Mano gimdytojai man brangesni už viską; aš nenoriu rūmų, nei turtų, nei blizgėjimų, kurie mane nuo jų atskirtų! Niekas pasaulyj negali man motinos širdies atstoti!“ Ir tas kūdikis turi tiesą.

Tikrumoje, kiekvieno gerai išauklėto

vaiko širdis yra altorius, ant kurio dievystė sklando. Ant to alatoriaus blizgaudų paveikslai, tévo ir motinos paveikslai. Tie paveikslai niekados nenublanksta; jie darosi kas kartą vis gražesni, ir pagaliau jie šviste švinta, kai gimdytojai su šiuo pasauliu persiskyria. Ir net tada, kai gerai išauklėtas ir geras išlikęs vaikas virsta seneliu, su giliu supratimu ir karštu dėkingumujis gerbia tuos paveikslus, kol Dievas nepakvies jį iš naujo susijungti amžinai danguje su tais, kuriuos tie paveikslai jam vaizduoja. Nes juk jei jau apie žemišką vedusiųjų tarpusavio priklausomumą Išganytojas pasakė: „ką Dievas sujungė, žmogus teneperskiria“, tai Jis, be abejo, né savo karalystėje nepanaikins tarp gimdytojų ir vaikų glaudžiausią ryšių, bet dar juos patobulins gražiausiu, antprigimtu blizgėjimu ir garbe.

Taip giliai ta vaikų meilė jų gimdytojams yra išpausta į vaiko širdį, kad net nuodėmė, tas nepermaldaumas priešas viso, kaš gražu ir gera, nejveikia visiškai ją sunaikinti. Juk ne retai atsitinka, kad mirties valandoje dar kartą ji galingai suliepsnoja nelaimingų, suvedžiotų ir sugedusių vaikų

Širdyse, ir su tuo šūkiu „motin!“^{su}
šiuo gyvenimu jie atsiskiria.

Vieną mechaniką, kuris uždirbdavo daug pinigų, gripas, pačiupės iš palaido gyvenimo, staiga paguldė ant mirties patalo. Tada jis turėjo trisdešimt trejus metus. Ligoniu slaugytojas, vienuolis-broliukas, įspėjo jį susitaikyti su Dievu; į tai jis atsakė: kad jei apskritai koks Dievas ir būtų, tai juk jis jam negalėtų atleisti, nes pastaraisiais metais jis darės visokių piktybių, o iš Dievo tik tyčiojėsis. Kai šios knygėlės autorius buvo pakviestas pas ligonij, ligonis sakėsi, kad jis, tikrai sakant, prieš išpažintį neturės nieko priešingo, bet jam ji neturinti jokios naudos.

„Tegu būna ir taip“, atsakė autorius, „Tamsta turi užtenkamai metų, ir todėl gali išmanysti, kas Tamstai geriau daryti. Aš tamstos daugiau nebekvaršinsiu. Tik leisk man dar vieno dalyko paklausti: ar Tamstos motina gyva?“

„Ne“, tarė jis, „ji mirė tais metais, kai aš buvau Oländijoje. Ji taip dideliai manęs ilgėjosi, bet kai aš atvykau, ji jau buvo negyva. Jei būtų koks nors geras Dievas, Jis nebūtų né tokio dalyko leidęs; ji visados taip tvirtai Juo

pasitikėjō, o vis dėlto to jos paskutinio prašymo neišklausė“.

„Mano mielas bičiuli“, tarė autorius, „tą dalyką mes geriau palikime. Tamsta esi perdaug sergąs, kad mes dabar apie tokius dalykus galėtume ginčytis. Tik dar atsakyk man į šį klausimą: Jei Dievas aname gyvenime pavestų Tamstos motinai Tamstą teisti, kaip Tamsta manai, ar ji Tamstai atleistų, jei jos prašytum?“

Tas klausimas rodėsi jį nustebinęs, ir jis, lyg mąstydamas, valandėlę patylėjės, tarė su graudingu tikrumu: „Taip, ji man viską atleistų.“

Tada jis ramiai klausėsi, kai autorius trumpais žodžiais jam aiškino, kad jo motinos meilė jam lyginama su jo dangiškojo Tėvo meile jam juk tėra taip, kaip kad jei žvakę lygintumei su vidudienio saule.

Vos tik autorius, išklausęs išpažintį, suteikė jam išrišimą, kai jis abiem rankom pačiupo jo ranką ir susijaudinęs tarė: „Tėve, kaip aš Tamstai dėkingas! Dabar viskas gerai. Aš vėl matysi savo motiną!“

To pasimatymo ne ilgai jam beteko laukti.

Kaip daugeliui jų motinos širdis buvo

vienintelis kelias, kuris juos atvedė atgal prie dangiškojo Tėvo širdies!

Kaip tai didelė yra kaltė visų tų, kurie kuriuo nors būdu padeda tą meilę, vaikų širdyse sudergti ir sunaikinti!

Ir kaip neatleistina bus ta kaltė, jei patys tévai savo piktu pavyzdžiu tą kaltę ant savęs užkrauna!

O ką mes beturime pasakyti apie tuos nelaimingus gimdytojus, kurie savo nekaltus vaikus siunčia į bereliginę mokyklą! Argi tie neišmintingi mano, kad meilė jiems patiemis jų vaikų širdyse ilgai galės išlikti, kai tikėjimas į Dievą, tévų ir vaikų meilės Sutvėrėją, jiems iš širdies bus išplėstas?

8. Kad aš galēčiau dar kartą pradėti.

Tur būt nėra visame pasaulyje nė vieno žmogaus, kuris dar nebūtu sau pasakės: „Jei aš, turédamas dabartinį mano gyvenimo prityrimą, dar kartą galēčiau pradėti gyventi, tada aš ne vieną dalyką geriau daryčiau“. Moterystėje taip pat ir tą troškimą Dievas padaro galima išpildyti. Gimdytojams Jis lyg sakyte sako: „Žiūrėkite! I jūsų vaikų širdis aš įdėjau didelę meilę, gilią pagarbą, neapréztą pasitikėjimą jumis; tai daro jas minkštasis, kaip šiltas vaškas

jūsų rankose. Auklėkite ir taisykite jū jauną gyvenimą pagal savo geriausius troškimus! Saugokite juos nuo klaidų ir ydų, kurias jūs patys savyje smerkiate! Padarykit juos taip gerus ir kilnus, kaip jūs patys norėtumėt būti!“ Taip Dievas visiems žmonėms, kurie Moterystik yra geros valios, suteikė Moterystės Sakramente jų geriausių ir karščiausių troškimų išspildymą.

Jei mes ramiai tas tiesas apsvarstyime, turėsime pripažinti, kad moterystėje Dievas parengė ir pasiūlė žmonėms naują rojų, laimę, taip didelę ir tyra, kad jos negali nei visi pasaulio kieturtai atsverti, nei visi gyvenimo kietumai ir smūgiai sugriauti. Berods gali ją pulsi visokios rūšies neturtas, liga ir kentėjimas, kaip puola jūros bangos į kranto uolą, bet sugriauti ją niekados nepajégia. Ją sugriauti tegali tik nudėmė. Kaip ji pirmynkštį rojų sugriovė, taip ir ši antrajį ji gali paversti žemės pragaru. O jei mūsų dienomis daugelyj šeimų taip yra, tai tik tėra įvykę pačių vedusiųjų kad ir nejkaltinama kalte.

9. Kilniausia moterystės savybė.

Tačiau visus kilnius dalykus, kuriuos mes lig šiol krikščioniškoj moterystėj

svarstėm, Dievas vainikavo dovana, prieš kurią beveik blykštą visi kiti moterystės savumai. Kas tą dovaną nors kiek supranta,— nes šiamė pasaulyj jokia žmogaus širdis ir jokia žmogaus dvasia pilnai ją suprasti ir ją įvertinti nepajégia,— tą ima šventas drovumas, tas jaučiasi verčiamas daryti ižadą: „joks pasaulio viliojimas ir joks jo grasymas neturi manęs privesti, kad aš savo moterystę kad ir mažiausiai nepriderama mintimi sudergčiau!“

Tinkamai aprašyti tą visų gražiausią Dievo dovaną stigsta žmonių kalbai jėgos ir lakumo. Kiekvienas pats turi stengtis į jos gelmę pažvelgti. Kas tokia ta aukščiausia savybė yra?

Kaip mes matėme, Dievas tiek suteikia gimdytojams savo tveriamosios galybės, kad jie savo vaikams gali įteikti savo grynai kūniškus bruožus ir visus glaudžiai su kūnu susijusius savo širdies ir dvasios savumus; ir tuo būdų jie gali lyg iš naujo savo vaikuose atgimti. Bet sutverti sielą su jos į Dievą panašiu protu ir su jos laisva valia — tai tėra pačios vienos Dievo visagalybės naturali teisė. Pats vienas Dievas duoda vaikui nemiršančią sielą ir, ją duodamas, padaro vaiką savo paties paveikslu ir vaikų.

O kad ir viskas kita, ką tik gimdytojai vaikui suteikia, tarpiniukaujant tvariniams, pagaliau, taip pat yra Dievo dovana, tai kiekvienas vaikas, tikrai sakant, daugiau yra Dievo vaikas, kaip gimdytojų vaikas.

Kiek nuoširdžios laimės ne kartą slesiasi žodžiuose: „Mūsų vaikas!“, kai tėvai tuos žodžius taiko savo geram sūnui ar gerai dukteriai! Kaip tie paprasti žodžiai atnaujina ir paaugsuoja tarpusavio vedusiųjų meilę! Nes tie žodžiai išreiškia anuos saldžius ryšius, kurie per vaiko būtybę taip slėpiningu, giliu būdu jungia gimdytojus tarp saveš ir su vaiku į vieną šeimą.

Tačiau kad Sutvérėjas, suteikdamas vaikui panašią į Dievą sielą, suteikia to vaiko būtybei ir gyvybei aukščiausią orumą, būtent, panašumą į Dievą, tai tuo pačiu ir Jis pats pradeda užimti pirmą ir žymiausią vietą tame šeimos ratelyj. Čia tat mes matome, kad gimdytojai yra perkelti į tokią Dievo artimybę, kokios negalima aptikti jokioj gamtos tvarkoj. Jų vaikas kartu yra Dievo vaikas, ir Dievo vaikas yra tikras jų vaikas. Vos yra drąsos ištarti, o vis dėlto taip yra, tikriausia tiesa. Aukštesnės garbės, didesnės meilės ir kiltinėnio orumo Dievas negalėjo gim-

dytojams suteikti, kaip tą, kad Jis daugeliu atžvilgiu savo vaiką su pilniausiu pasitikėjimu paveda laisvai gimdytojų valiai, kad jis būtų jų vaikas.

Todėl taip pat netenka mums daugiau stebėtis nė šiuo dalyku: nors išskūnijusio Dievo Sūnaus orumas reikalavo, kad Jis gimičių iš nepaliestos Panos Marijos, tačiau Dievas norėjo, kad nekalčiausioji Pana būtų sujungta moterystės ryšiais su visumet skaisčiu Juozapu, su teisiuoju. Tuo būdu šventą Nazareto šeimą, kur Jėzus pavestas ir atiduotas į Marijos ir Juozapo rankas, Dievas skyrė kiekvienai krikščioniškai šeimai gražiausiu pavyzdžiu.

II. Moterystės sudergimas ir išniekinimas.

Lig šiol mes matėme visokius taip gražius ir teikiančius tyra laimę dalykus, kuriuos Dievas žmogui moterystėj surengė. Bet, pažvelgus į gyvenimą, kas dedasi? Deja, matome, kad daugelis tas kilnias dovanas lengvapėdiškai arba ir nedorai stumia nuo savęs šalin. Žiūrint į tą, negalima atsiginti nuo gilaus skausmo, darosi liūdna. Nes pasirodo,

kad tiesiog lytiškame žmogaus gyvenime yra nuklydimų, priešingų prigimčiai piktų naudojimų, net niekšiškumų ir baisybių, nuo kurių ir patys neprotinčių gyvuliai yra laisvi. Ar nepasakoja mums istorija, kad ištisos tautos ta nedorybe išmirė? Ar neatrodo, kad svarbiausiuose gyvenimo dalykuose, būtent, maisto ir lytiškų santykų dalykuose, gyvuliai būtų lyg išmintingi, o žmogus nė proto neturis?

Iš kur tos baisybės? Bendrai imant, atsakymas yra gana paprastas. Tik nereikia išleisti iš akių šių naturalių faktų:

1. Maisto geismas ir lytiškas linkimas.

Maisto geismas ir lytiškas linkimas mūsų kūne yra toks pat, kaip ir pas gyvulį.

Jie vadinasi linkimai, nes jie mus stumia šalinti nuo savęs visas kliudančias gyvybę įtakas ir verčia mus ieškoti to, kas tą gyvybę palaiko.

Norėdamas, kad tie linkimai savo tikslą pasiektų, Sutvėrėjas sujungė juos su nenugalimu pasibaisėjimu viskuo, kas yra pavojinga gyvybei. Užtenka prisiminti, kaip slegia alkio ir troškulių jautimas, kuris veikiai darosi nepakenčiamas, arba pažvelgti, kaip mes

purtomės nuo skausmo ir mirties. Noredamas taip pat ir teigiamu būdu padaryti, kad tie linkimai savo tikslą siektų, prie maisto ir lytiško linkimo patenkinimo Sutvėréjas prijungė nemažą kūnišką pasigérējimą. Savo prigimtimi tie linkimai siekia tik gérētis ir vengti visko, kas yra kenksminga. Maisto geismas siekia maisto tik kaipo priemonės alkio jausmui pašalinti ir „apetitui“ patenkinti. Bet tokio patenkinimo pasekmės yra tokios, kad maistas, tenkindamas apetitą, išlaiko kūno jégas ir jas atnaujina. Tam tikslui Sutvėréjas ir jidavė žmogaus prigimčiai maisto geismą: tikrasis maisto geismo tikslas yra ne valgymu gérētis, bet kūno jégas išlaikyti sveikas ir tvirtas; o malonumas valgyti téra tik priemonė sakytajam tikslui pasiekti.

Panašiai yra ir su lytišku linkimu. Savimi tasai linkimas siekia tik lyčių susijungimą turėti, turėti pasigérējimą, kurį jis tame susijungime saraunda. Bet tikroji, tai yra, prigimties Sutvėréjo norėtoji pasekmė yra pagimdinti ainiją. Tai yra tikslas, kuris turi būti pasiektas; lyčių susijungimas téra tik priemonę tikslui, pasigérējimas téra tik a k s t i n a s, priemonė didžiam tikslui pasiekti. Tokia yra tvarka, ir tik

toj tvarkoj lytiškas linkimas teturi prasmės ir pateisinimo.

Tą lytišką linkimą papildo kitas linkimas, kuris jį išaiškina ir jį tikrai padaro žmonių giminės išlaikymo linkimu. Būtent, tai yra visuotinis ir nenugalimas linkimas taip ilgai rūpintis gimusj ainij išlaikyti maistu ir globą, kol jis pats savo jégomis nepajégs gyvuoti. Pas žmones tasai linkimas yra m e i l ē v a i k u i; kad jį netik kūnas, bet ir žmogaus dvasia remia, tai jis turi žmoguje tokios plotmės, kilnumo ir tvermės, kurios neturi neprotingo gyvulio linkimas.

Niekados nebus gana tvirtai ir pri mygamai pabrėžtas tas faktas, kad tie du linkimai savimi néra pilni ir kad jie téra naturaliai viena antrą papildančios dalys, būtent, linkimo išlaikyti žmonių giminę dalys. Per tuos du linkimus mūsų Sutvėréjas mums sako: „jei lytiško linkimo dalyką aš pavedžiau tavo protui ir laisvai valiai tvarkyti, tai tu turi atsiminti, kad aš tai padariau tik vaikų dėliai. Kas vaiko nenori ir jį šalina, tas neturi jokios teisės lytiškais dalykais naudotis“.

Tie prigimties linkimai, būtent, maisto geismas ir lytiškas linkimas, patys vjeni imami yra a k l i, vadinas, jie akrai

ieško patenkinimo, nematydami, kurianti tikslui tasai jų tenkinimas pagaliau turi tarnauti. Tą tikslą pastebėti — ta ne aklo linkimo dalykas, bet proto. Todėl ir neprotingas gyvulys sąmoninės priežasties jis negali jų tvarkyti. Tačiau jų tvarkymu yra pasirūpinta. Pats gamtos Sutvėrėjas, tvirtų i n s t i n k t u pa galba, tuos gyvulių linkimus tikrai ir nesuklystamai veda į tikslus, kuriuos Jis jiems skyrė. Iš čia ir anas pastovus gyvulių nuosaikumas, kuriuo mes ste bimės, ir kurio mes jiems gal kiek ir pavydime. Ta pastoviai laikoma instinkto ir todėl nuo iškrypimų apsaugota taisykla padaro gyvuliams pojutinį pa saulį tam tikros rūšies rojumi, kuriuo jiems tik bereikia naudotis. Ta taisykla yra Sutvėrėjo išminties ir meilės stebuklas, pro kurį tikintis į Dievą žmogus negali praeiti, nekreipdamas į jį dėmesio. Lengvai gali jį pastebėti ir netikintis, jei tik nori akis turėti.

2. Proto valdžioje.

Mums žmonėms Dievas davė protą, kuriuo mes galime pažinti ir ivertinti tą linkimų tikslus; Jis davė mums ir valią, kurios pagalba mes galime laisvai ir pagal mūsų pačių norą tuos

linkimus į jų tikslus vesti. Jei mes tai niausių laimę paties Dievo artybę, laime, kuri kaip dangus yra aukštesnė už kūnu apsiribucjančią gyvulio laimę. Bet jei mes to nedarome, tada tie linkimai virsta mūmyse visų didžiausių pavojumų kūnui ir sielai; tada, ne pa i s y da m i d v a s i o s, mes n u g r i m - sta m e ž e m i a u g y v u l i o, pa tenka m e į p a l a i d o k ū n o v a l džią, ir, baisiai naikinami savo pačių nedorybių, liūdnai žūvame.

Kitokio pasirinkimo mes neturime; mes neturime be mūsų pačių vargo laikomos taisyklos, ramybės, laimės, kaip tai mes pas gyvulius matome. Sa vo laimę mes turime sau uždirbtį ir iškovoti. Pralaimėti toj kovoje reiskia tiek, kiek patekti į giliausių kūno ir sielos skurdą. Posakis: „kiekvienas yra savo laimės kalvis“, niekur neturi tokios reikšmės, kaip čia.

Bet gal ne vienas, n u v a r g i n t a s k o v o s, kels sau klausimą: ar ne geriau būtų buvę, jei Dievas taip pat ir mūsų kūne būtų sutvarkęs maisto geismą ir lytišką linkimą pastoviais instinktais?

Vienintelis atsakymas į tą klausimą tegali būti šitoks: ne, nes būtų buvę

daug blogiau; nes tai reikštū panaikinti mumyse kilniausią ir aukščiausią dalyką, kokį tik mes turime, būtent, pacia mūsų dvasią; o ją panaikinti reiškia panaikinti visą žmoniją ir net visą regimą pasaulį. Mat, grynai materialus pasaulis, kur nebūtų sutvertę dvasių, neturėtų Dievui nei tikslø nei prasmęs, nes materialio pasaulio vienintelis dekingas tikslas yra tas, kad sutvertosios dvasios iš jo pažista Dievo išmintį, visagalybę ir meilę, ir kad tas pažinimas lenkia jas pripažinti Dievą ir atiduoti Jam garbę, pagarbą ir meilę. Bet tasai Dievo garbinimas ir meilė tik tada teigauna savo vertęs, kai jie ateina iš pilnai laisvos valios, vadinas, iš būtybės, kuri yra nors kiek panaši į Dievą, kiek apskritai panašumo tarp Dievo ir tvarinio gali būti.

Mes esame naturaliai panašūs į Dievą mūsų protu ir laisva valia. Protas yra galia, kuri mūsų prigimčiai pritai-kytu būdu pajégia pažinti viską, kas sutverta, ir patį Dievą. Laisva valia yra galia apsispręsti ir pasiryžti daryti ar nedaryti tai, ką mes savo įgimtomis jégomis galime veikti.

Iš tokios valios galios savaime plaukia jos pareiga kreipti kūno linkimus prie jų tikslų, panašiai kaip paties Su-

tvėrėjo valia tai daro gyvulyj, kurio linkimus Jis veda prie jų tikslų į jo prigimtį idėtais instinktais. Jei mūsų valia tą savo aukštą uždavinį pildo, tada tuo ji gamina sau ir kitiems žmonėms dorovés vertębes, kurios daug prašoka visas kitas žemės vertębes. Bet jei valia tos pareigos nepildo, tada ji į savo prigimtį ir į žmoniją įneša netvarką, kuri savimi yra blosesnė, kaip viso grynai materialio pasaulio žuvimas. Nes kad dvasia savo vertębe yra nepalyginamai aukštesnė už visą materialų pasaulį, tai ir jos laisvalaikas atsimetimas nuoano aukšto tikslø yra nepalyginamai daug didesnė blogybė, negu viso materialio pasaulio žuvimas.

3. Gédingumo jausmas.

Dievo gerumas norėjo sukliudyti, kad besivystas lytiškas linkimas nenuvestų jaunimo klaudingais keliais ypač tuo metu, kai jaunimas dar mažai tekturi prityrimo ir kai jo proto vartojimas dar nėra tobulas. Tam reikalui Dievas ēmësi priemonës, kuri ir stiprią apsaugą suteikia, ir vis dėlto jaunimui, kuris jau pradeda laisva valia naudotis, nedaro jokios prievertos. Tokia priemonë yra anas taip gražus ir švelnus, ir kartu taip stiprus gédingumo jau-

smas, kuris sėkmingai apsaugo, jei tik pirm laiko nesunaikins, jo kitų kaltę,

Apie tuos, kurie tą kaltę sąmoningai ant savęs užsikrauna, Išganytojas sako: „Kas gi papiktina vieną iš šių mažutelių, kurie į mane tiki, tam geriau būtų, kad girnų akmuo būtų užnertas jam ant kaklo ir kad jis būtų nuskandintas jūrų gilumoje“. Ar Išganytojas būtų taip kalbėjęs, jei ta papiktinimo nuodėmė nebūtų taip sunki ir taip pragištinga atskiriems žmonėms ir visiems kartu?

Čia vaikų Bičiulis Jėzus Kristus ir Jo Bažnyčia ateina jaunimui pagalbon tokiu būdu, kuris gal daugiau kaip viskas kita išreiškia, kad ji turi dievišką kilmę ir per ją veikia Dievas. Bažnyčia laiko savo aukščiausia pareiga padėti tėvams patarimu ir darbų taip svarbiame vaikų auklėjimo dalyke. Tarp ko kito ji įvedė vaikų mokymą ir, kiek galėjo, tą mokymą išplėtė į liaudies mokyklas, vidurinės mokyklas, universitetus. Visose tose istaigose kartu su atatinkamu amžiui mokslu ji teikia krikščionišką širdies ir būdo auklėjimą. Vykdymama tą auklėjimą, Bažnyčia stengiasi, kad jaunimas, atatinkamai savo amžiui ir būdui, gerai suprastų šeštąjį Dievo įsakymą ir jį laikytų, kaip Dievas nori.

Dievas reikalauja, kad žmogus pilnai suvaldytu lytišką linkimą visame gyvenime prieš moterystę ir nemoterystę. Jis draudžia ne tiktai visus lytiškus veiksmus vienam pačiam ar su kita is, (vaizduotės vaizdu, žvilgsniu, skaitymu, bendravimui ir t. t.), kas galėtų sukelti neskaisčius geismus ir neskaisčius pa-sigérējimus. Bažnyčia, dėdama tą Dievo įsakymą žmonėms į širdį, ne tik sti-prina gėdiningumą jausmą, kurį Sutvėréjas įdėjo į juos kaipo apsaugą prieš išniekinimą, bet dar ji taip pat duoda jaunai valiai į rankas stipriausių tikėjimo akstinų. Nes jautrus jaunimas, veikiamas jo paties gėdingumo jausmo, sugeba vertinti ir suprasti, kai jam sakoma, kad tai, ką jie laiko begėdišku dalyku, veikiai virsta mirtina nuodėme, reiškia, tokiu nusikaltimu, kuris atima Dievo malonę ir kuris užtraukia ant žmogaus amžiną atmetimą, jei tik jis nebus atitaisytas tikru gailesčiu ir at-gaila.

4. Lytiško linkimo naudojimas piktam.

Visus įgimtus žmogaus prigimties linkimus mūsų valia, sekdamas mūsų proto šviesa, turi vesti į jų naturalius

tikslus. Tai daryti yra aukščiausia žmogaus pareiga ir aukščiausia orumas. Todėl ir pats Kristus, kartu ir Jo Bažnyčia, su nepermaldaujamu griežtumu reikalauja tą pareigą pildyti, ir nuo to reikalavimo jokiu būdu neatstoja.

Mūsų pačių protas mums aiškiai pasako, kad betikslis daiktas kartu yra beprasmis ir bevertis daiktas. O kad Dievas negali beprasmį ir bevertį daiką sutverti, tai iš to išeina, kad viskas, kamą tikslą. Kitaip sakant: daiktas ta jei jis tarnauja tikslui, kurį Sutvėrėjas jam skyrė.

Iš visų regimų tvarinių vienas žmonors tepažista tikslus; todėl jei jis kur tiklo, ir tuo būdu ji naudoja piktam, būti; jis daro priešingą prigimčiąi darnaturaliam tikslui, ir todėl jis daro, kad tas daiktas būtų panaikintas. Toks gamtos tvarkos, kurios Dievas norėjo.

Lytišką linkimą piktais naudojant, tasai tvarkos griovimas yra ypatingai didelis. Mat čia griaunamas taip svar-

bus kūno gyvybinio veikimo tikslas, taigi niekškai sudergiamas kūnas. Toliau, toks kūno sudergimas patraukia ir dvi sios sudergimą; nes juk, kaip jau buvo sakyta, dvi sios orumas ir pareiga yra tuos linkimus valdyti, kad jie tik savo tikslams tarnautų. Neskaistus žmogus tą pareigą sulaužo, to orumo atsižada, — ir jis tai daro, vaduodamas niekškiaujis pagrindu, koks tik dvasiai galibūti; mat jis vaduoja baile: vietoj būti karaliumi ir valdyti visas savo dvasiskas ir kūniškas pajegas, jis, jo kilni ir panaši į Dievą dvasia, virsta savo aklos kūniškos pojutybės bernu, ir net vergu. Toks elgesys yra panasus į pastangą užgesytidviasią. Pagaliau yra kasdieninio prityrimo ir pasaulio istorijos irodytas faktas, kad ta nuodėmė sunaikina kūno jėgas, dvasiągi taip arti atveda prie užgesimo, kiek tik tai begali būti. Ta nuodėmė paverčia žmogų baisūnų pasaulį, paverčia jį vienintele būtybe, kuri nebepildo Dievo norėtojo tiklo, paverčia jį kaltininku visokio skurdo, dėl kurio žmonija taip skaudžiai dejuoja.

Visos tos pasekmės turi pa-

grind o mūsų prigimtyj, kuri sudėta
iš kūno ir dvasios.

Jei jau žmogus atsižadėjo savo orum, vis dėlto jo dvasiai liekasi nenuildomas ilgesys anu aukštessniu gerybui, kurias lydi kilnus grynai dvasinius pasigérējimas. O kad jis šiu dvasinius pasigérējimų nebeieško ten, kur vienintelai juos tegalima rasti, būtent, savo antpojutinės prigimties šviesiose aukštibėse, tai jis visu savo svarumu užgula ant biedno kūno, tame ieškodamas sau pasigérējimo. Bet vis tik jis turi dvasią. Todėl ir tokiamame jo išklydime jam liekasi naturalus būtinumas į viską žiūrėti taip, kaip atatinka jo dvasinei prigimčiai. Dvasia gi, pažindama daiktus, šalina nuo juų siauras ribas, taip kad tie daiktai įgaujanā visuotinumo pobūdį: jie tarytum išsiplečia iki begalybės. Taip ir išsklydės žmogus žiūri į savo kūniškus malonumus, lyg kad jie neturėtu ribų nei saiko. Todėl, manydamas, kad jie vieni téra trokštini, griebiasi jų visu savo nevaldomo geismo smarkumu. Tiems kūno pasigérējimams jis priskiria aukštčiausią vertę, kokios jie visai neturi; priskiria jiems tvermę, kuriai jie savo prigimtimi prieštarauja. Tad jis varokūną į kas karta vis labiau didėjantį

pasileidima, lyg norédamas iš apréžtu pojučių, o ypač iš griežtomis tiksloribomis apspręsto maisto geismo ir lytiško linkimo pasisemti sau pasigérējimo savo neaprēžtam dvasios alkui ir troškimui numalšinti. Tuo tarpu yra neatmainomas kūno dēsnis, kad kiekvienas nenuosaikumas ir netvarka nepermaldaujamai keršija jo sveikatai. Dvasios prigimtis negali pasitenkinti tais mažais pasigérējimais, kuriuos kūnas tikrumoje gali suteikti; o kūno prigimtis negali suteikti tiek, kiek dvasia nori iš jo išreikalauti. Tuo būdu su kiekvienu nenuosaikiu ir su kiekvienu neskaisčiu žmogumi išsipildo tai, ką Išganytojas apie paklyodusį sūnų kalbėjo: „Jis geidė pripildyti savo pilvą kiauliu édamomis žliauktėmis, bet niekas jam jų nedavė“.

Liūdnesnio likimo negalima né išvaizduoti: tie žmonės atmetė gryniausius ir aukštčiausius džiaugsmus, ir tuo pačiu jie užnuodijo ir tikruosius kūno pasigérējimo šaltinius. Kaip tie girtuokliai, jie svyra nuo vieno pojutinio apsvaigimo į kitą, tai yra, nuo apsivylimo į apsivylimą: ir vietoj vidaus ramybės, kuri juk yra laimės pirmiausia salyga ir geriausia jos dalis, kas kartą vis labiau siaučia juose nai-

kinanti k o v a tarp g a i š t a n c i o k ū.
n o ir audringos, n i e k a d o s n e p a.
s i s o t i n a n c i o s d v a s i o s.

Norėdamas mums išreikšti tos kal-
smarkiausiu posakių. Sutvėrimo isto-
rijos gale yra parašyta: „Ir Dievas
matė visa, ką buvo padaręs, ir buvo
labai gera“. O kaip sprendžiama apie
tą taip labai išaukštintą žmogų, kai
jis prarado dvasios viešpatavimą kū-
nui ir nuklimpo, virsdamas neskaistybės
vergu? „Ir skausmo apimtas širdies
gilumoje (Dievas) tarė: Išnaikinsiu žmo-
gų, kurį sutvėriau, nuo žemės paviršio;
nes aš gailiuosi jį padaręs“. Ar bega-
lėjo būti smarkesnis sprendimas?
Taip pat baisu yra, kas sakoma apie
naikinantį, žudantį neskaistybės veiki-
mą. Šv. Povilas rašo: „Kūno pastanga
yra mirtis, dvasios gi pastanga gyve-
nimas ir ramybė: nes kūno pastanga
yra neprietinga Dievui, nes ji nepa-
siduoda Dievo įstatymui; ji juk ir ne-
gali. Tie, kurie kūniškai gyvena, negali
ištikti Dievui“. Arba kitur: „Pojutinis
žmogus nepriima to, kas yra Dievo
Dvasios“.

Tos ir kitos šv. Rašto vietas nėra
joks perdėtas kalbos būdas; tai yra
paprastos tiesos, kurios pasitvirtina

tieki atskirų žmonių, tiek ir ištiesi tautų
gyvenime. Bažnyčiai netenka pagei-
dauti, kad jos pažiūros į šeštąjį Dievo
jsakymą, laikytiną lig moterystės ir
nemoterystėj, būtų geriau pateisintos,
kaip kad jas pateisina pasaulio istorija.

5. Gyvenimas moterystėj.

Toks yra Kristaus ir Bažnyčios mok-
slas apie skaistybę; ne tik Kristus ir
Bažnyčia ji moko, bet jis yra pagristas
žmogaus prigimtimi ir todėl paties Su-
tvėréjo valia. Tasai mokslas liečia taip
pat gyvenimą moterystėj.

Savaime aišku, kad tasai mokslas
atsižiūri į moterystės tikslus ir jais re-
miasi.

Svarbiausias moterystės tikslas yra
vaikų gimimas, jų aprūpinimas ir auk-
lėjimas. Su tuo tikslu siejasi antraeilis
tikslas, būtent, kad vedusieji turėtų tarp
savęs dvasišką ir kūnišką paramą ir
galėtų protingai tvarkyti lytišką linkimą,
vadinas, malšinti lytišką linkimą
iš esmės nė kiek neprasilenkdami su
svarbiausių moterystės tikslu. O kad
Kristus reikalauja neperskiriamos vien-
moterystės, tai ir tasai moterystės nau-
dojimas tegali vykti tarp teisėtai vedu-
sių, ir tik tuo būdu, kuris nekliudo
vaikų gimimo. Naudojimas moterystė-

būdu, kuris kliudytų vaikų gimimą, netvarka, nuodėmė, kuri ir pačius ve-
dusiuosius stumia į dorovinį skurda-
ir pražūtį.

Iš to, kas pasakyta, išeina štie pie-
tai, kuriuos visi vedusieji turėtų išidėti:

1. Moterystės kontraktas, kitaip va-
dinamas moterystės priesaika, duoda
abiem vedusiems lygią teisę turėti na-
turalius lytiškus santykius.

2. Vedusieji neturi jokios teisės kliu-
dyti tų santykių pasekmes, būtent, kliu-
dyti pastojimą, ar tai būtų daroma
vartojant dirbtines priemones, ar pirm
laiko atsitraukiant nuo santykių, vad-
namojo onanizmo būdu.

3. Kad moterystės kontraktas savi-
mi neuždeda besalyginės pareigos nau-
dotis moterystės teise turėti santykius,
tai abu vedusieji savo laisvalaikį su-
sitarimu gali atsižadėti tos teisės ir
gali nuo lytiškų santykių visiškai susi-
laikyti.

4. Jei pasižadėtas susilaikymas vie-
nam iš dviejų vedusių praktiskai pa-
sidaro negalimas, vadinas, jei toks susi-
laikymas pasidaro jam taip sunkus,
kad jam kyla didelis pavojus pačiam
vienam save tenkinant nusidėti, tai jis
turi pareigą reikalauti iš antrojo, kad

moterystės naudojimo teisę būtų vy-
doma. Tuo atveju, antrasis vedusių
turi einančią iš moterystės kontrakto
pareigą nuo reikalaujamų santykių ne-
atsisakyti.

5. Norint sumažinti gimimų skaičių,
vedusiems leista yra turėti santykius
tais laikais, kada maža tėra vilties pa-
stoti.

6. Vienintelis leistas būdas dar la-
biau ir tikriau sumažinti gimimų skai-
čių yra visiškas susilaikymas. Prieš
Dievą ir prieš neklaidinamą sąžinę jo-
kie sumetimai, kad ir kažin kaip svar-
būs jie būtų, jokių kitų priemonių ne-
pateisina.

7. Iš to išeina, kad, kai tik vienas
vedusių nori vartoti dirbtinių pri-
emonių pastojimui sukliudyti, antrasis
vedusių turi pareiga atsisakyti nuo
santykių, nes kitaip ir jis, kartu su
pirmuoju, užsitrauks ant savęs kalte.

8. Bet iš to neišeina, kad mo-
teris, kuri nenori gimdymą kliudytį,
turėtų atsisakyti nuo teisės turėti
moterystės santykius dėl to, kad ji ži-
no arba numato, kad vyras pastojimą
kliudys tyčiomis pirm laiko nuo san-
tykių atsitraukdamas. Tuo atveju jis
vienas tėra kaltininkas. Savaime su-
prantama, kad tokia moteris savo mal-

domis ir, gerai progai pasitaikius, rimtu įspėjimu turi daryti įtakos vyrui, kad jis imtų klausyti Dievo.

9. Moterystės santykiai visados yra leisti, kol jie suderinami su vedusiųjų sveikata ir su vaiko gyvybe motinos įsčioje.

Pagaliau moterystėj yra leisti visi veiksmai, kurie naturaliai tarnauja lytiškiems santykiams, taigi leistos yra mintys, geismai, žvilgsniai, žodžiai ir veiksmai, jei tik jie turi santykį su antruoju vedusiųjų asmeniu, ir jei jie neprieštarauja svarbiausiam moterystės tikslui.

III. Moterystės piktas naudojimas.

Vargai kuris kitas klausimas mūsų laikais turi tiek praktiškos reikšmės, kiek moterystės piktos naudojimo klausimas.

1. Tariami pateisinimai.

Prieš nepajudinamą ir tikrą Bažnyčios nusistatymą keliamos yra visos galimos priekabės, jei tik jos gali atro-

dyti pateisinančios netikusį moterystės darkymą. Kaip savaime suprantamu ramsčiū ramstomasi šitokiu galvojimu: tėvai turi pareigą auklėti vaikus atinkama savo luo mu i; bet didesnį vaikų skaičių turėdami, jie negali jų išaukleti atatinkamai savo luumui, — nes šeima turi subiedneti. Moterystės piktos naudojimo gynėjai su aistringu įspūdingumu kalba apie didelius sunkumus, su kuriais, deja, gausingu vaikų šeimoms tenka kovoti ypač didesniuose miestuose,— tad piktas naujojimas turėtų būti pateisintas...

Taip ramstantis, nebekreipiama dėmesio į tai, kad žmogaus gyvenimo vidujinė vertė atsveria ir gausiai atpildo visus anuos sunkumus. Ir priešingai: kad ir būtų tuo būdu išvengta tų sunkumų, bet kas per nauda iš to, jei žmogus, darkydamas moterystę, suardo savo sązinę, nebesiekia žmogaus tikslą, veda nusikaltėlio gyvenimą, eina pats prazūtin ir pačią savo šeimą traukia į prazūtį. Tikslas nepateisina piktų priemonių. Be to nebekreipiama dėmesio į pareigą tiketį į Dievo Apvaizdą ir turėti pasitikėjimą visagaliniu Dievu, kuri lšganytojas su ypatingu pamėgimu vadindavo mūsų dangiškuoju Tėvu.

Įvairiuose kraštuose liko atimtas iš

Dievo rūpestis žmonijos ateitimui ir atsiams mokslui: ten buvo suvargu, kad už tiek ir tiek metų žemė nebeturėsianti nei maisto, nei vietas, jeigu ginių, tiesiog tuose kraštuose, kurie būtų, kyla baimė ištūsteti. Jau nuo keletų dešimtų metų tie kraštai kankinasi giančius moterystės žmones kad ir labai sunkiais mokesčiais priversti daugiau jų užtenkamai daug pinigų gausinbūdu pati vaikų baimė rūpinasi, kad pasitiki Dievu ir tiki savo pačių pri-
gimties aukštesne ir kilnesne puse.

Nors tokia pasaulio išmintis yra ne-krikščioniška ir priešinga prigimčiai, tačiau tos išminties šalininkai jos laikosi užsispyrimu; už tai jie jau yra supradę pražučiai ir užtenkamai pelnę kol išmirs, nors visi jų duodami pa-siteisinimai yra aiškiai suplikti: jie imasi tuos pasiteisinimus ginti vien tik

dėl to, kad jie nori nors kiek pridengti savo kaltingą elgimosi būdą.

2. Tikrosios priežastys.

Tikrosios priežastys, kurios ne viena skatina taip elgtis, yra be galio didelė savimeilė, kuriai rūpi, kad tik jai būtų patogu, — yra nevaldoma pojutybė, kuri nori tik save tenkinti, — yra atsimetimas nuo Dievo ir nuo krikščionystės. Kad tie žmonės nebeįstengia suprasti ir įvertinti tikruosius pagrindus, kurie uždeda pareigą susilaikyti lig moterystės, tai nebegalima laukti, kad jie dar moterystėje laikytų susilaikymą, kuris tais pačiais pagrindais remiasi. Todėl nėra naudos i juos dar kreiptis, primenant jiem pagrindus, kurie pajėgtų juos palenkti grynai dvasines ir dorovines vertėbes praktiskame gyvenime branginti.

3. Katalikas ir piktas moterystės naudojimas.

Kitoks dalykas yra su tais katalikais, kurie turi suprasti ir pripažinti savo Bažnyčios pažiūrą į šeštajį Dievo išaskymą, kurie tačiau nenori pasiduoti jos draudimui moterystę piktai naudoti. Tokiu savo elgesiu jie patys sau prieštarauja, tik gal to prieštaravimo jie aiš-

kiai nemato. Tokiems gali užtekti tą prieštaravimą perstatyti tikrojoj šviesoj, kad jie palinktų tam taip protingam Bažnyčios draudimui pasiduoti.

Kas pripažista Dievo ir Bažnyčios įsakymą, liepiantį susilaikyti nemotėti pažinti ir ten, kur įvairūs sumetimai prilenktų mažinti gimimų skaičių. Nes abejotinėstėj tiek ir moterystėj gyvenant, nukreipti tarnaujantį gimdymui veiksmą nuo jo naturaliojo tikslø ir jį sudarkius paversti žemu įrankiu draukinti,—juk tai yra nedoras pasikėsinimas ant Dievo sutvarkymo, teigi nusivėjais žmogus darosi savo prigimties išdavikas: nes jis pažemina save, paversdamas save vergu tiesiog tų linkimą, kuriuos valdyti yra jo aukščiausia pareiga ir kilniausia orybė. Jis sulaužo svarbiausią savo prigimties įstatymą, kurs reikalauja sekti protu; o juk toks nusikaltimas yra lygus pasikėsinimui pats save dvasiškai nužudyti. Abejotinės atvejais ta nuodėmė savaimė virsta tokia dorovine netvarka, kuri ištisas tau- tas veda į savęs žudymą, ir todėl ji yra kėsinimasis pačią žmoniją žudyti.

Taip moko protas, taip moko Bažnyčia.

4. Nepermaldaujamas klausimas.

Bet taip pat ir širdis su jausmais turia savo pagrindus, kuriais ji remiasi tame ir jie, būtent, širdis ir jausmai, persta-to mums tuos pagrindus savo ypatin-ga, nejveikiamą kalba.

Ką žmonija nuo seno manė apie kekšę? Kodėl ta žmonija taip pat ir toliau nesiliaus rodžiusi savo neatsispriaramą pasibiaurėjimą, savo naturalų pa-sišlykštėjimą tais tvariniais, kurie laisvalia atsiduoda nedorybei? Tur būt dėl to, kad širdis savu būdu supranta, kas žmonijoj yra gražiausia ir kilniausia. Visi žmonės, kurie tik nėra pilnai sugedę, turi tą įsitikinimą, kad gera motina yra didžiausia gėrybė, kuri tik žmogui žemėje gali tekti. Visi žmonės jaučia, kad visame gyvenime tiesiog nėra nieko, kas vaikui ir augančiam jaunieku, kas pajėgtų atstoti gerą motiną, ir kad gražiausia ir kilniausia orybė, kokią tik mes galime įsivaizduoti, yra motinos orybė. Tokį jautimą indiečiai išreiškia reikšmingu sakiniu: „kas turi gerą motiną, tam nebereikia dievų“.

Tą aukščiausią asmenišką vertybę, tą kekšę sulygina su nevaldomo lytiško smagumo svaiginančiu gerėjimusi; sa-begėdžiukumą, negu motinos orybę: tą orybę ji stumia niekiškai nuo savęs šalin, kad ji pati save, savo dvasią ir savo kūną, visą savo panašią į Dievą rams. Čia tai ir yra dalykas, kurio žmonavoja. Net ir tie patys vyrai, kurie kekšę naudoja, kartu su ja ir per ją žemindami save daug žemiau už ne-kuri yra taip gili ir neišgėstama, kaip ir jos niekišumas.

Tiesa, mūsų laikų dideliuose mie-stuose, kurie vadinami mūsų medžia-mis, yra daug mergaičių, kurioms nie-o kartais ir jų pačių nežmoniška mo-nedorybę. Kam jų nebūtų gaila kuo gi-ir joms yra pareiga verčiau mirti, kaip pasileidimui atsiduoti?

Čia tat jausmai ir širdis stato mums n e p e r m a l d a u j a m a klausimą: kuo

skiriasi moteris, kuri motystę pik-tai naudoja, nuo paprastos pasileidė-lės? Be abejo, ištekėjusi moteris gali atrodyti gerbtina žmona ir net kilni da-ma. Bet čia klausama žiūrint ne iš-orės pusės, bet vien tik nuodėmingos kaltės, kuri ir ten ir čia prikimba prie lytiškų dalykų piktuoju naudojimo; o tuo atžvilgiu nėra jokio skirtumo.

5. Joks „pateisinimas“ nepateisina.

Ar tam dar reikėtų anu iškilmių prieš Dievo altorių, gimdytojų ir bičiulių aki-vaidzoj, iškilmių, kuriomis Bažnyčia ap-supą sakramentalinę motystės ištiki-mumo priesaiką? Argi tos iškilmės ga-lėtų biaurią netvarką permainyti į tvar-ką, arba sunkią kaltę ir gėdą nors kiek išteisinti? Ne, niekados. Jos gali tik dar ją padidinti.

Arba gal valdoviška vyro valia turi išteisinti žmonos kalte? Bet tada kur dingio moters orumas ir jos teisų ly-gumas motystės dalyke? Motystės ištikimumo priesaika juk negali nei mo-teriai uždėti pareigą daryti nuodėmę, nei vyru negali duoti teisės tokio da-lyko reikalauti.

Ar apskritai gali būti bent kurio do-ro pateisinimo, kurs leistų vedusiems lytiškus dalykus piktai naudoti, nors

nevedusiems toks naudojimas yra sunki nuodėmė? Juk ir ten ir čia yra neskaistybės nuodėmė, ir čia atvejis atveda kūnui ir sielai tokias pat pragaištis. Juk ir ten ir čia tai yra ugnis, kuri niekados nesako: dabar gąpiktas naudojimas, tai ji jokiose yra linkybėse negali būti leista. Tad Dievas tokios netvarkos neleidžia, nei Bažnyčia neturi teisės suteikti leidimą tokias netvarkas daryti.

6. Baltosios rasės žudymasis.

Veltui dabar dejuoja mūsų laikų atkritusi nuo tikėjimo ir idealizmo valstybė dėl baltosios rasės žudymosi, kuriuo pirmoj vietoj ji pati kalta.

Ir kokį apgëdinantį ir biednają tikrovės supratimo ir ižvelgimo liudijimą jipati sau duoda! Nuo kelių dešimtų metų ji daro projektus ir pastangas su stabdyti gimimą mažėjimą, skirdama premijas turtingoms vaikais šeimoms! Kiekviename vaike snaudžia turtai, su kuriais palyginti viso pasaulio visi brangumynai ir visas auksas tėra bevertės dulkes! O juk, suprantama, tokią brangumynų nebepajėgia suprasti tokie žmonės, kurie vaikus laiko vien tik našta, kuri kliudo jų savimeilę ir jų geismą

gérėtis pojučių tenkinimu. Nejaugi jie dabar imtusi vaikų maitinimo ir auklėjimo rūpesčio, masinami saujos litų, kuriuos valstybė jiems siūlo! Kaip juokinga tikėtis, kad kas nors panašaus ivyktu! Ne, jokiais pinigais nebepakelsi žmogų, kurs tiek daug žamiau už savo prigimties orybę nusmuko,— nebepakelsi jo prie ano sielos idealo, kuris vienas tepajėgia vaiko vertę kaip reikiant įvertinti. Tie žmonės jau ir šiame gyvenime vaiko gyvybę taip žemai bejvertina, kad ją stato daug žamiau negu savo pačių patogumus arba paprastus sayo luomo sumetimus; o jei taip su jais yra, tai jau nebéra jokio tiksløjiems dar priminti, kad juk su kiekvienu žmogaus gyvenimu žemėje yra susijęs jo amžinas buvimas. Arba jie tuo dalyku visai nebetiki, arba tiek jie yra pilni savimeilės ir pojutybės, kad viskas, kas tik prašoka jų geismą gérėtis, atrodo jiems beverčiu daiktu.

Moterystės, šeimos suardymas, ir tuo vykdomas baltosios rasės žudymasis, eis nesulaikomais žingsniais pirmyn, kol protingas krikščioniškasis tikėjimas nepalyginama vaiko verte iš naujo nepasidarys bendru žmonių turtu ir giliusiu įsitikinimu. Nes tik tas tikėjimi

mas duoda žmogui drąsos ir pajėgos suvaldyti save ir prisiimti visas aukas, kurių šeimos gyvenimas reikalauja. Taip pat tik jis vienas kuria ir palaiko aną idealizmą, kuris šeimos gyvenimui kai po atpildą užtikrina aukščiausias vertėbes.

Ar daug kas prie tokio idealizmo iš naujo pakils? ar daug kas jo laikysis? Nuo to pareina ir be to jau mažos lietuvių tautos ateitis. Tas dalykas lemia tautų likimą. Mūsų tautai nepajęgs atnešti mirtį ir išnykimą net pats jos mažumas, jei tik ji tuo atžvilgiu bus kaip reikiant tvarkinga.

Keleriais metais prieš pasaulinį karą rašė vienas prancūzas, dejuodamas dėl gimimų mažėjimo savo tėvynėj ir reikšdamas baimės dėl Vokietijos įsigalėjimo: „Kiekvieną savaitę Prancūzija pralaimi didelį mūšį prieš Vokietiją“. Tačiau ir Vokietijoje pastarais 25 metais, bendrai imant, gimimų skaičius sumažėjo nuo 36,8 (1900) iki 21,3 (1925) tūkstančiui.

Toks gimimų sumažėjimas įgauna ir pačioje Vokietijoje tikrai bauginantį pobūdį, žiūrint į jų sarysyj su šitais naujais oficialiniais statistikos daviniais: „Didieji miestai, kurių gyventojų skaičius sudaro valstybės gyventojų skai-

čiaus daugiau kaip ketvirtą dalį, 1923 metais nedavė ne dešimtosios dalies naturaliam gyventojų priaugliui... Jei tas jau ir dabar taip mažas gimimų skaičius dideliuose miestuose dar labiau mažėtų, tada tuose miestuose nebebūtų jokio gimimų priauglio, bet priaugli prašoktų mirimų skaičius. Nuo karo pabaigos Berlyne mirimų skaičius jau dvejais atvejais buvo didesnis kaip gimimų skaičius... Taip pat ir Wiesbadene 1922 metais mirimų skaičius pradžoko gimimus 106 vienetais“ (Krose S. J. Kirchliches Handbuch, 1924—1925, 364 p.). Naujausi miesto Berlyno oficialiniai skelbimai per 8 po karo metus, 1919 — 1926, parodo, kad šalia 398,764 mirimų tebuvo tik 381,821 gimimas, vadinas, beveik 11000 mirimų daugiau, kaip gimimų.

Tad Berlyne ir Wiesbadene mirtis jau ima viršų ant gyvybės.

Pažvelgus į Lietuvos statistikas, tenka pastebėti, kad, bendrai imant, Lietuvos miestuose naturalus gyventojų priauglis proporcingai yra mažesnis kaip kaimo. Tai rodo, kad ir Lietuvos miestuose ne viskas tvarkoje.

Jei tokius mirštančius Europos miestus būtų galima taip uždaryti, kad jie gyventų tik savo pačių priaugliu, tai

sulig apytikriu apskaičiavimu už 25 metų
bebūtų iš jų vienos kapinės, — tai ne-
bylys, bet kartu iškalbingas liudijimas,
kuris patvirtina taip drąsiai Bažnyčios
ginama tiesą: kas nebegerbia esminio
motyristės tikslą, bet paverčia lytiškus
dalykus pajutinio gérējimosi priemone,
tas nebevertas gyvuoti ir jis neilgam
begyvuos.

Bet, deja, toks miestų uždarymas
nėra galimas, ir todėl tie miestai vei-
kuriros palengva traukia į save visas gy-
vines jégas ir jas naikina. Jei svei-
kad išgelbėtu palègusių miesto piliecių
gyvybę, tas dar būtų pakenčiamas da-
lykas. Būtų galima gérētis ir gaivintis
jų dråsa bei pasiaukojimu. Bet dabar
jaunimas traukiamas į tuos nedorybës
lizdus, kad ten sunyktų ir kartu su
mirštančiais mirtų jų nuodémëmis.

Kuris doresnis žmogus besusilaikys
nuo apmaudo, kuris jam kyla širdyj
matant tas mūsų laikų kultūros for-
mas, kurios neša tautoms tokį skurdą!

Ar tokia pasaulio didmiesčių padé-
tis neskatina kiekvieną pažvelgti į savo
paties sąžinę, ar tēn viskas tvarkoj?
Tame dalyke kiekvienas tautietis savo
aukšta dorove gali daugiau padėti tau-

tos gerovei, kaip visi politikai. Kas tuo
atžvilgiu yra neištikimas, tas yra ne tik
Dievo teisių, ne tik savo sąžinės, bet
ir savo tautos išdavikas.

Be abejo, tokiais laikais, kada vaiko
nekaltumas ir jaunimo skaistumas yra
didžiausių pavoju apsuotas, tokiais lai-
kais, kurie turtingoms vaikais šei-
moms kartais neša beveik nenuveikiamų
sunkumų, ne retai gali būti sunku lai-
kytis dorovinės aukštumos, kurios rei-
kalauja Kristus ir Jo Bažnyčia. Tam
reikia aukščiausios didvyriškumo dva-
sios, panašios į tą, kurią turėjo pir-
mykštës Bažnyčios kankiniai. Kankinių
kentéjimai ne visados ilgai tésdavosi.
Tuo tarpu tėvai ir motinos, kovodami
dél savo dorovës grynumo, turi ne kar-
tą ilgus metus tą kovą testi. Nežiūrint
i tai, ačiū Dievui, yra tokiu krikščio-
niškų didvyrių, yra mergaičių ir jau-
nuolių skaičius, kurie toj ryjančioj ug-
nyj vaikščioja sugedimo nepaliesti, pa-
našiai kaip trys jaunikaičiai vaikščiojo
nepaliesti Babilono ugnies krosnyj. Dar
ir šiandien, kaip ir seniau, Kristus pa-
naujina malonës nugaléjimus
ir jos stebuklus tų tėvų ir moti-
nu širdyse, kurie bevelija verčiau ilgus
metus kęsti savo rūpesčių kankininky-

stę, kaip neištikiems būti reikalaujamam dorovės skaistumui.

Kurie piktais naudoja moterystę, tie dar bando raminti savo sažinę tvirtinlykų, kurie žmogaus prigimčiai tiesiog esą negalimi. Be abejo, dalimi jie turi tiesą. Nes kad žmogus savo paties jėgypač dabar, kada ta nedorybė taip visbūtų toks pat stebuklas, kaip kad jei žmogus vaikščiotų nepaliestas namuo-se, kurie iš visų kampų ir galų ugnies liepsnų apimti.

Tačiau tikrai skaistūs krikščionys išsilaike skaistūs ne savo grynai natu- raliomis jégomis. Jie išsilaike skaistūs, dėl to, kad jie išlaiko gyvą tikėjimą į Kristų, ir dėl to, kad jie iš Kristaus Sakramentų semia sau tų antprigimtų pajęgų, kurios vienos tepadaro galima tą, kas naturaliu būdu yra negalima.

Kristus aiškiai pasakė: „Be manęs jūs nieko negalite padaryti“. Tegu tat kiekvienas žiūri, ar jis dar tiki įsikū-niusiu Dievo Sūnumi ir Jo skelbiama antprigimta tvarka ir Jo malonės prie-monėmis! Kristus taip pat pasakė: „Pra- šykite ir bus jums duota!“ ir: „visuo-met reikia melstis“. Taigi, be abejo;

kiekviename sielos reikale. Tegu tat kiekvienas žiūri, ar jis pagundu metu nuoširdžiai ir ištvermingai prašo Dievo pagalbos. Kristus dar sakė: „Jei nedarysite atgailos, visi taip pat pražūsite!“ O atgaila esmėje yra ta, kad mes, su gailesčiu išpažindami savo nuodėmes, grižtame pas savo dangiškajį Tėvą, jei mes buvome į sunkią nuodėmę įpuole. Tegu tat kiekvienas žiūri, kad jis Atgailos Sakramento bei išpažinties pagalba, kiek galima, greitai sugrįžtų į pašventinančios malonės būklę. Kristus kalbėjo: „Kas valgo mano kūną ir geria mano kraują, tas pasilieka manyje ir aš tame“, — reiškia, jis visa-dos gali naudotis mano dieviškomis jégomis prieš pagundas. Todėl pirmieji krikščionys imdavo šv. Komuniją labai dažnai, ir net kasdien, jei tik būdavo galima. Kiekvienas tat tegu klausia sa-vęs, ar jis tikrai dar tiki tais Kristaus žodžiais ir apskritai ar jam rūpi pasi-semti iš šv. Komunijos dieviškų jégų, kurios jam siūlomos. Jei tas jam ne-berūpi, arba mažai berūpi, tada jis jau priklauso prie tų, kurie murmėdamai nuo Kristaus nusigrįžę ir kalbėjo: „Ši-tie žodžiai kieti!.. Kaip Jis gali mums duoti valgyti savo kūną?“ Bet tada ant tokio žmogaus, kaip ant anų

žydu, kris lyg baisus prakeikimas Kristaus žodžiai: „Iš tikrujų, iš tikrujų, sakau jums, jei nevalgysite žmogaus Sūnaus kūno ir negersite Jo kraujo, kurie paneigė ir atmetė visą antprigim-jėgomis, iš tikro nebeturi jokios teisės skubtis, kad jie nepajėgi išvengti nedorybės, kaip jos išvengia tikrai tiki pildys Kristaus žodžiai, kuriuos Jis „Jūs mirsite savo nuodémėse!“ Ir kada savo bailės pasekmes, kurios nepalyginamai daug blogesnės ir sunkesnės, kaip skaistaus krikščioniško gyvenimo nepatogumai.

Jau pats protas mums sako ir mūsų katalikiškas tikėjimas aiškiai moko, kad kiekviena žmogaus dvasia tuoju po kūno mirties turi atiduoti Dievo teisme apyskaitą iš viso savo gyvenimo.

Kristus gi mums sako, kad be šito teismo, laikų pabaigoje dar bus visutinis teismas. Jis pats ateis savo garbej, ir visa žmonija kelsis iš numirisių, kad su kūnu ir siela stotų prieš Jį, savo Teisę. Tasai teismas pirmoj vietoj puikiausiai pateisins Dievo

elgesį su žmonėmis. Nes ten bus išaiškinta viskas, kas šiame gyvenime mums atrodo nesuprantama ir mīslinga. Bet taip pat ten bus pilnai atlyginta kiekvienam už viską, ką jis savo gyvenime doroviškai gero ar pikto yra padaręs.

Viską žinančio Dievo šviesa nušvies visą atskélusią žmoniją, ir kiekvienas aiškiai matys visų savo laisvališkų, ir todėl atsakingų, minčių, žodžių ir darbų tikrają dorovinę vertę arba jų nevertumą, kartu su jų slapčiausiais akstinais. Dievo visagalybė suteiks kiekvienam reikiamos pajėgos aiškiai pamatyti taip pat ir visų kitų žmonių dorovinę vertę arba nevertumą.

Tuo aiškiu įžvelgimu matydamas savo ir kitų dorovinę vertę, kiekvienas neprieštaraudamas turės pripažinti paškučiausiam teismui tikriausią teisingumą.

Ten mes stosime ne patys vieni, bet kartu su mūsų darbais ir santykiais, kuriuos mes turėjome su savo šeima, kiltimi, tauta, rase; nes tuo slėpiningu ryšiu visa žmonija yra surišta į vieną vienetą, kurio doroviškam vystymuisi kiekvienas atskiras žmogus darė įtakos. Čia kiekvienam paaiškės, kaip maloningu ir teisingai Dievas su juo elgesi, ir kiek doroviškai verti arba ne-

verti visi tie jo santykiai, kuriuose jis gyveno.

Be to dar išeis švieson ir tos vermes savo kaltėmis nebūtume jų sukliudę. Tad pasirodys ir tie galimumai, jome kreipti dėmesį, ir kuriuos mes, pagal Dievo valią ir savo sąžinę, galėmūsų netvarkingu gyvenimu, ir todėl jie liudys prieš mus.

Tu dingusiuju vertybų tarpe ar manėl tėvų kaltės negavo gyvybęs ir bužiūrės į tuos vaikus, kuriems jie galkams padaryta niekados nebeatitaisoma siekti laimingą amžinybę, ir tai padarvenimu.

Žodžiai, kuriuos Išganytojas deda kaltiesiemis į lūpas: „kalnai, griūkite ant mūsų, kauburiai, apdenkite mus“, gali mums duoti suprasti, kokią kančią kaltieji turės iškesti.

Tačiau tie bailiai, kurie gyvendami žemėje bijojo aukos ir pasidavė netvarkai, turės tą kančią iškesti, kol pa-

galiau išgirs galutinį sprendimą: „Eikitė šalin nuo manęs, prakeiktieji, į amžiną ugnį!“

O akyse tų vaikų būrių, kuriems tėvų ir motinų patvirkimas neleido gyventi, jie galės skaityti tarytum Teisėjo sprendimo atbalsį: „jūs prakeiktieji!“

Ir toks atbalsis aidės amžinai degindamas tų netvarkingu tėvų ir motinų sielas!

O ten, kur ištikimumas? — Žmogaus liežuvis neturi tokį žodžių, kurių pajėgtų aprašyti ištikimų tėvų ir motinų pasigérėjimą ir džiaugsmą: kartu su savo dėkingais vaikais, kviečiami Teisėjo, jie eina triumfuodami į amžiniosios laimės karalystę, kur už jų vargus, pasiaukojimą ir ištikimumą supajuos nevystą garbės vainikai!

A. M. D. G.

T U R I N Y S

Vertėjo žodis	3
I. Moterystės orumas ir šventumas.	5
1. Begalinė Dievo meilė	7
2. Sužieduočių meilė	8
3. Vedusiųjų meilė	9
4. Moterystės Sakramentas.	11
5. Vaikų palaima	13
6. Motinos meilė	14
7. Vaiko meilė.	16
8. Kad aš galėčiau dar kartą pradėti	20
9. Kilniausia moterystės savybė . .	21
II. Moterystės sudergimas ir išniekinimas	24
1. Maisto geismas ir lytiškas linkimas	25
2. Proto valdžioje	28
3. Gédingumo jausmas.	31
4. Lytiško linkimo naudojimas piktam	33
5. Gyvenimas moterystėj	39
III. Moterystės piktas naudojimas . .	42
1. Tariami pateisinimai	42
2. Tikrosios priežastys.	45
3. Katalikas ir piktas moterystės nau- dojimas	45
4. Nepermaldaujamas klausimas . .	47
5. Joks „pateisinimas“ nepateisina .	49
6. Baltosios rasės žudymasis . . .	50

